

Voorzitter: J. Visser (GL)

Namens de raad: J. van Hoorn (GL), J. van Veen (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), J. Bosma (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), I. Jacobs (VVD), K. de Groot (S&S), A. Matz (CU), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de griffie: S. van Erp

Uniformen BOA's

00:12:11

Voorzitter: Beste mensen, welkom bij deze voortzetting van de sessie over uniform BOA's. Welkom aan de publiek tribune, de mensen die thuis kijken. En in het bijzonder welkom, portefeuillehouder van het college, de burgemeester. Ik heb u vorige keer ruimschoots de ruimte gegeven om onderling met elkaar in gesprek en debat te gaan, tot zodanige hoogte dat we nu hier een vervolg moeten doen. Ik had aan het eind aan de motie-indieners moeten vragen of ze bereid waren om nog een cyclus uit te stellen met de motie. Dat ben ik vergeten en was netjes van me. Maar nu zijn we toe aan het afronden. Het woord is aan het college. Daarna hebt u nog de gelegenheid om vragen te stellen aan de burgemeester. Maar we doen geen onderling debat meer. Het woord is aan de burgemeester.

00:14:16

De heer Schuiling: Dank u wel. Ik zou graag via u de leden van de commissie complimenten willen geven over de discussie die we vorige keer hebben gevoerd. Deze discussie was zo intens dat we die nog niet hebben kunnen afronden, want het gaat wel ergens over. In de kern gaat het om de vraag of iedereen gelijkelijk benoembaar is in publieke ambten. De zorg bij een aantal fracties is dat het niet kunnen uiten in de kleding van je levensovertuiging, belemmerend zou kunnen zijn om te solliciteren op een dergelijke publieke functie. Met andere woorden, als wij voorschrijven dat er een uniform wordt gedragen zonder uiterlijke kenmerken daarbij van je levensovertuiging, zou dat voor sommige mensen reden kunnen zijn om niet naar een publiek ambt te solliciteren. Dat is gelukkig in Nederland geen principiële punt. Op het moment dat er onzakelijke motieven worden aangereikt om iets wel of niet te mogen doen - met andere woorden dat de redengeving daar niet bij past - discrimineren we en dat is in dit land op grond van artikel één van onze grondwet niet toegestaan.

00:15:56

De heer Schuiling: Wat gebeurt er in de praktijk? In de praktijk blijkt dat op dit moment geen van de BOA's daar behoefte aan heeft. Je zou kunnen zeggen dat dit de kern is van alles, maar wat is erop de werkvloer aan de hand? Daar hebben we naar gevraagd en dan blijkt dat die vraag bij onze mensen niet wordt gesteld. Maar dat kan niet een voldoende afrondende redengeving zijn, want het kan zijn dat we mensen in ons werkveld hebben die weliswaar daar niet naar vragen, maar dat we bij het aantrekken van mensen die we graag in de publieke dienst zouden willen hebben, zich bij voorbaat al hebben georganiseerd en zeggen: "Ik ga niet eens een opleiding volgen, want ik vind het belangrijk dat ik uiting kan geven aan mijn

levensovertuiging. Dat zal niet kunnen als ik dit publieke ambt ga vervullen. Dus ik hoef die opleiding ook helemaal niet te doen. Dat heeft geen enkele zin."

00:17:19

De heer Schuiling: We hebben daar geen indicaties voor, maar sluitend is het ook niet. Dus terecht dat we erbij stilstaan. Wat weten we wel? Onze politieorganisatie is qua samenstelling geen weerspiegeling van de bevolkingssamenstelling. Dat is voor Martin Sitalsing en mij een grote zorg. Ik denk dat iedereen wel begrijpt dat het van belang is dat publieke ambten worden vervuld en dat dat een weerspiegeling is van de samenstelling van een bevolking. Als dat niet zo is, is dat gevaarlijk voor de rechtsstaat en de democratie. En wat je er verder ook maar van vindt, alle geluiden moeten worden gehoord. Dat is onze zorg, en niet van gisteren op vandaag, maar al een hele lange tijd. We hebben daarom het initiatief genomen om meer aandacht te geven aan de inclusiviteit en de diversiteit in het politieapparaat.

00:18:53

De heer Schuiling: Er is iemand voor aangetrokken en daar heb ik binnenkort een gesprek mee. Het gaat niet om een kennismakingsgesprek, maar heel concreet om de vraag: wat kan ik als burgemeester, wat kunnen we verder nog doen om ervoor te zorgen dat we dichterbij een afspiegeling van de samenstelling van een politiekorps komen, in relatie tot de samenstelling van onze Nederlandse bevolking? Er ligt een link tussen wat we bij de politieorganisatie doen en wat bij de BOA's, want die twee liggen in elkaars verlengde. Het is logisch om te veronderstellen dat de acties die we daarin bepalen - één dezer dagen heb ik die afspraak - hun weerspiegeling vinden in wat we met de samenstelling van de groep BOA's doen.

00:19:52

De heer Schuiling: Dat betekent dat de vraag is, of het kunnen dragen van een hoofddoekje of een andere uiting van je levensovertuiging, het juiste middel is op dit moment om bij te dragen aan wat we bedoelen, namelijk zorgen dat iedereen gelijkelijk benoembaar is in een openbaar ambt. Met andere woorden: als we het nu hebben over deze discussie, zou dat helpen? Ik weet het niet. Ik voel wat aarzelingen. De eerste aarzeling is dat mensen die rechtstreeks in de veiligheidssfeer werken - rechters, politieagenten, BOA's, mensen bij het leger - zelf niet de schijn over zich af moeten roepen dat ze in de uitoefening van hun werk zich laten leiden door hun levensovertuiging. De neutraliteit is daarbij een veiligheidsonderwerp. Dat is de reden dat bijvoorbeeld erbij ons geen enkele discussie is, dat mensen die op kantoor zitten of bij de receptie een hoofddoek, een keppeltje of wat dan ook mogen dragen. Maar het wordt anders op het moment dat men rechtstreeks in die veiligheidssfeer komt te werken.

00:21:55

De heer Schuiling: Daarom kan het bij het leger, de politie, BOA's, rechters - en u kunt nog wel wat voorbeelden geven - niet. De reden is dat we zelf de schijn van partijdigheid daar willen voorkomen. Dat kan in de handhaving en de uitoefening van hun werk opeens een onderwerp worden. En dat is geen onderwerp, want men is neutraal. Dan heeft het zijn weerslag op het werk wat men daar aan het doen is. Sterker nog, ook bij de politie zou het kunnen als je bijvoorbeeld bij de recherche werkt en opsporingswerk doet, dus als het ware achter de schermen. Maar het gaat om het primaire contact dat je hebt met een inwoner, burger enzovoorts. Een ander

punt wat bij mij aarzelingen oproept, is: waar leggen we de grens? We kunnen zeggen bij een levensovertuiging, maar dat is wel een glijdende schaal. Want waar begint en eindigt de levensovertuiging van iemand?

00:23:12

De heer Schuiling: Ik kan een voorbeeld geven: iemand geeft in z'n tattoos uiting aan een bepaalde voorkeur voor dit of dat. Op het moment dat die in conflict komt met inwoners die de andere kant prefereren, zal ik altijd van zo iemand eisen dat die uiting onzichtbaar wordt. Anders trek ik hem terug uit dat werk. Waarom? Omdat we niet alleen te maken hebben met de veiligheid van deze ambtenaar en het beeld wat die geeft, namelijk: ben ik niet misschien toch aanspreekbaar op mijn neutraliteit? Hoe professioneel die ook verder is, het wordt opeens een andere discussie. Maar ik heb ook nog te maken met het team waarin die werkt, en misschien één van de collega's zegt: "Ja, jongen of meisje, als jij deze uiting geeft terwijl we in de hitte van de handhaving staan, ga ik er even niet na staan." Dat kunnen we ons niet veroorloven. Dus dan zeg ik tegen zo iemand: "Ga maar even terug. Laat maar even lopen." U kunt zich wel een paar voorbeelden voorstellen. Ik wil dus niet dat mensen door die uiting zelf gevaar lopen. Ik wil niet dat de neutraliteit van de overheid in gevaar komt. Ik wil niet dat zijn teamgenoten in gevaar komen. En dat dreigt dan wel.

00:25:16

Voorzitter: De heer Van Hoorn, GroenLinks.

00:25:16

De heer Van Hoorn: Dank u wel. Dank u, burgemeester. Ik weet dat de burgemeester niet klaar is met zijn beantwoording - ga ik vanuit - maar even met betrekking tot de eerste twee punten. Allereerst waardeer ik de uitgebreidheid van het antwoord en de wijze waarop in het begin van de vergadering werd stilgestaan bij het respectvolle debat van de vorige keer. Toch vallen me twee dingen op bij de eerste twee aarzelingen. Allereerst, het tweede argument is in feite een hellend vlak: waar houdt het op? Die zou beide kanten op kunnen werken. Je zou kunnen zeggen dat er nu al zichtbare uitingen zijn tot welke overtuiging of iets anders levensbeschouwelijk men behoort, wat raakt aan hun identiteit. Zou je dat dan niet verder kunnen inperken? Is de burgemeester het met me eens dat hellend vlak argumentaties niet super wenselijk zijn op dit soort punten? Met betrekking tot de schijn van neutraliteit: ondanks dat ik begrijp wat de burgemeester zegt en ook de goede intenties erachter, zit het problematische in de reactie die het ontlokt bij mensen die daarop reageren. Is het niet beter om daar iets aan te doen in plaats van aan de uiting van onze handhavers?

00:26:18

Voorzitter: De burgemeester.

00:26:48

De heer Schuiling: Ik vind dat het wel genoemd moet worden dat iemands levensovertuiging snel in een paar andere discussies kan ontaarden. Daar is ook alle reden voor om dat te veronderstellen, want het voorbeeld wat ik net in abstracto noemde, doet zich concreet voor. Waar gaan we ons dan in begeven? Dat betekent heel snel dat ik moet zeggen: "Het geldt niet als u uiting wil geven aan uw geloof, maar ook aan allerlei andere vormen die we ook proberen te beschermen in artikel één van de grondwet." Ik kijk daar anders tegenaan. Dat houd je niet. Het tweede

punt is dat we die BOA's ook laten samenwerken - want ik was nog niet helemaal klaar - met bijvoorbeeld de politie. Ik vind het dus van belang dat er een rechte lijn is tussen wat toegestaan wordt bij de politie en wat we eventueel toestaan bij de BOA's.

00:28:17

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe, D66.

00:28:18

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de burgemeester voor de weloverwogen uitleg. Alle respect daarvoor. Ik wil even terug naar het argument dat teamgenoten in gevaar zouden kunnen komen als we uniformen zouden aanpassen op basis van levensbeschouwelijke uitingen. En op het argument dat we niet weten waar we uitkomen. In het Verenigd Koninkrijk heeft men dit sinds het onderzoek McPherson in 2001 veranderd. Dit onderzoek ging over racisme binnen de politie en vergelijkbaar met de resultaten van het onderzoek dat gedaan is bij de Nederlandse politie en racisme. Daar is dus al 23 jaar ervaring. Mijn vraag is: we zien daar geen situaties waardoor mensen door hun uniform hun mede-agenten in dit geval in gevaar brengen. We zien wel dat de politie aanzienlijk diverser is geworden sinds die tijd. We zien ook niet dat daar teamgenoten in gevaar worden gebracht door de kleding in het uniform. Kunnen we - doordat dit in andere landen al 20 jaar lang goed werkt - daar niet wat vertrouwen uithalen? Of zijn die landen echt heel anders?

00:29:37

Voorzitter: Dank u wel. De burgemeester.

00:29:39

De heer Schuiling: Nee, en daar zit precies mijn aarzeling. De afgelopen heb ik gekeken of we informatie hebben over hoe dat in die steden gaat? Ik merkte daarbij wel op dat het een hele andere samenleving en context is. Daarmee kom ik tot een afronding van mijn betoog, want dat is waar het nu een beetje blijft hangen. Ik ben er niet helemaal uit. Ik zie ook wel dat het waarschijnlijk over vijf jaar anders is. Als ik het samenvat voor mezelf, wikkend en wegend, zeg ik: iedereen is het volgens mij eens over het doel. Het doel is constaterende dat de politie geen echte weerspiegeling is van de samenstelling van de bevolking. Dat we daaraan hebben te werken. Waarom dat zo is, hoef ik volgens mij hier in deze raad niet te noemen. Het tweede punt is dat dat gebeurt. Daar zijn we mee bezig.

00:30:50

De heer Schuiling: In het verlengde daarvan moeten we zeker ook kijken wat helpt om die inclusiviteit en diversiteit te bereiken. Ik heb vraagtekens bij het verengen daarvan tot een hoofddoekje, keppeltje of noem maar op. Ik zie de risico's en die heb ik net benoemd. Er zijn wat onzekerheden. We hebben op dit moment veel pro-Palestijnse demonstraties. U kunt zich wel voorstellen wat ik ongeveer ga doen als een BOA zegt: "Ik wil erbij zijn en draag een keppeltje." Die komt daar niet bij. Ik heb in dit geval op zijn veiligheid en die van het team te letten. Ik heb niet zo verschrikkelijk veel BOA's dat ik kan zeggen: "Ach, ik heb alle flexibiliteit van de wereld." Wat ik zou willen voorstellen is dat we deze ontwikkelingen nauwgezet blijven volgen. Hoe loopt de landelijke discussie? Ik vind het ook best ingewikkeld als we het hier in Groningen zouden doen, terwijl ik bijvoorbeeld de BOA's regionaal wil inzetten, samen met de politie of apart.

00:32:17

De heer Schuiling: We kunnen de Groningen doen, maar als bijvoorbeeld Pekela of Westerwolde zeggen: "We hebben daar totaal geen behoefte aan" kan ik de mensen hier dus daar niet meer inzetten als ze zeggen: "Maar wij willen wel een hoofddoekje, een keppeltje of noem maar op dragen." Dat is één. Ik wil zeker - ook innerlijk - gedreven door die motivatie om die diversiteit te bevorderen en de inclusiviteit, daar verder het gesprek over voeren. Maar ik heb er wel behoefte aan om het verder te onderzoeken en te kunnen werken aan die campagne die we willen voeren om die doelen te bereiken. Wat afgelopen week in mij opkwam, mij verraste en nog even verder wil onderzoeken, is: ik ben het bij de installaties van de Koninklijke Marine gewend dat er drie manieren zijn om te beloven dat je getrouw zult zijn aan, enzovoorts.

00:33:35

De heer Schuiling: In onze raad doen we ook: "Dat verklaar en belof ik, zo waarlijk helpe mij God almachtig." Daar is nu ook een Islamitische variant op gekomen: "Ik zweer trouw aan de almachtige." Ik kom erachter dat we dat bij ons nog verengd hebben. Een eerste stap is om eens te kijken naar die eed en beloften. Je bent dan nog niet actief op straat, maar als je bij die belofte graag je hoofddoekje of keppeltje wil dragen, lijkt mij dat een mooi gebaar. Dan laat je aan jonge mensen die graag die opleiding willen volgen, zien dat iedereen benoembaar is, ongeacht je herkomst en levensovertuiging. We zitten in die overgang. We zijn ermee bezig. Het is in ontwikkeling. U heeft gehoord hoe ik erin sta. Ik wil proberen te voorkomen dat we de zaak nu gaan forceren. Ik vrees voor polarisatie. Ik zie de effecten in de organisatie en op straat.

00:33:53

De heer Schuiling: Daarom wil ik voorstellen om met elkaar af te spreken dat we de ontwikkelingen blijven volgen, we elkaar blijven voelen in wat we zien. We zijn het volgens mij eens over het doel. U heeft gezien dat ik de uitspraak van Utrechts erbij heb gehaald, maar als de minister in een AMvB zegt: "Ik gooi elke deur dicht", zal ik zeggen: "Dat vind ik niet verstandig." Daar zien we de effecten nu van. Dus zo.

00:33:53

Voorzitter: Ik ga het betoog als afgerond beschouwen. Ik stel de leden nog even in de gelegenheid om aanvullende vragen te stellen. Mevrouw Blauw.

00:35:34

Mevrouw Blauw: Voorzitter, ik ben blij met de woorden van de burgemeester. Dat is in lijn met wat wij vinden. Ik las dat Dilan Yesilgöz de besluiten om religieuze uitingen bij BOA's toe te staan, van tafel wil. Dat zij heeft in de Tweede Kamer laten weten. Ze gaat hierover in gesprek met de VNG. Dit heeft toch invloed op alle lokale gemeenten. Hoe we hier dan mee om?

00:35:34

Voorzitter: De burgemeester.

00:36:11

De heer Schuiling: Zoals ik het advies van de advocaat van Utrecht interpreteer, is dat er wordt gezegd: je kunt lokaal deze ruimte kweken of maken tot de minister bij AMvB de deur dichtgooit. Als zij dat doet, denk ik wel dat ik zal zeggen: "Ik weet niet

of dit nou het einde van het verhaal is. Laten we bijvoorbeeld bij de installatie van jonge BOA's en politieagenten kijken naar verruiming." Ik vind dat logisch, want dat hebben we bij de Koninklijke Marine namelijk al.

00:36:44

Voorzitter: De heer Van der Laan.

00:36:52

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. Dank, burgemeester. Ook wij begrijpen de aarzelingen en zelfs de gevaren die er kunnen ontstaan. Tegelijkertijd is het heel triest dat dat zo is. We vinden het heel positief dat de burgemeester meer aandacht wil geven aan inclusiviteit en diversiteit. Maar dat zit niet alleen in geloof. Sterker nog, je mag volgens mij tijdens sollicitatieprocessen niet eens vragen wat voor geloof iemand heeft. Kan de burgemeester dat nog eens wat breder uitleggen? Bijvoorbeeld meer mensen met een handicap of meer vrouwen. Waar zit nog meer diversiteit en inclusiviteit zonder dat expliciet in een sollicitatieprocedure te benoemen? Hoe bereik je dat?

00:37:30

Voorzitter: De burgemeester.

00:37:51

De heer Schuiling: Ik constateer dat de inspanningen binnen de politieorganisatie de afgelopen jaren - ook al voor de komst van Martin Sitalsing, ik was zelfs als burgemeester erin Den Helder mee bezig - om de diversiteit en inclusiviteit te vergroten, nog niet tot het gewenste resultaat heeft geleid. Ik verwacht dat overigens ook niet op hele korte termijn. Dat zijn lange processen om allerlei redenen die er nu niet te doen. Maar wat je in ieder geval wel wil bereiken, is dat je uitstraalt dat iedereen gelijkelijk benoembaar is in het openbare ambt. Of je gehandicapt bent of niet, het gaat erom of je geschikt bent om je werk te doen. Als je sommige beletselen hebt, zal dat niet kunnen. Bij sommige uitingen zal ik meer om de veiligheidsredenen van betrokkenen zelf zeggen: "Het is beter dat je dit nu niet doet." En dat gebeurt ook daadwerkelijk.

00:38:33

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van Hoorn.

00:39:00

De heer Van Hoorn: Dank u wel, voorzitter. Allereerst, wij waarderen enorm de inzet op diversiteit en inclusie in de gesprekken die daarover gevoerd worden met politie. De toezegging dat er meer kan in de belofte of eed vind ik oprecht hartstikke fijn. Ik heb een tweetal vragen. De eerste heeft betrekking tot de regionale inzet van BOA's: verwachten wij dat op het moment er een regionale inzet nodig is op handhaving, het dragen van een religieuze uiting voor andere gemeentes een belemmering zou zijn om hulp te vragen bij handhaving die ze wel nodig hebben? De tweede vraag heeft betrekking op het voorbeeld van Palestina dat de burgemeester net aandroeg: zijn er voorbeelden van demonstraties die gericht zijn op zaken die wij reeds aanwezig hebben binnen onze handhavingscapaciteit? Maken wij bijvoorbeeld bij een demonstratie van Pegida een onderscheid op basis van huidskleur bij het inzetten van de handhaving? Ik bedoel dit geenszins om te ridiculiseren wat de burgemeester

zei, maar daar liggen diezelfde gevaren op de loer, en dat belemmert ons ook niet om mensen aan te nemen of in te zetten bij handhaving.

00:40:10

De heer Schuiling: Weet ik niet. Ik heb dit niet aan mijn negen collega's gevraagd. Maar ik neem aan dat daar de discussie een weerslag zal zijn van het goede gesprek wat we hier hebben, althans dat hoop ik. Maar het is niet zomaar eventjes iets wat je zegt. Op het andere punt moet ik u weerspreken. Ik formuleer het even in algemene zin: wij zullen wel degelijk bij de samenstelling van de teams die ergens rechtstreeks in contact komen in hun handhavende taak waarbij het gevaar is dat er een escalatie kan optreden, heel goed kijken: kunnen de mensen dit dragen? Om wat voor reden dan ook, het kan van alles zijn. Maar je kijkt altijd: hebben we hier mensen die voor hele gevaarlijke afwegingen kunnen komen te staan, die het kunnen doen?

00:41:36

Voorzitter: De heer Van Hoorn.

00:41:37

De heer Van Hoorn: Dat snap ik en dat is hartstikke verstandig, zeker vanuit de rol van de burgemeester. Maar gaat dat ook niet op voor mensen die een religieuze uiting dragen? Dus dat we hen wel aannemen en hun werk laten doen. Maar op het moment dat hun veiligheid in het gedrang komt, we ze niet gebruiken voor die specifieke inzet, net et zoals in het antwoord dat de burgemeester zojuist gaf op mijn vraag.

00:42:03

Voorzitter: De burgemeester.

00:42:08

De heer Schuiling: Ik denk dat ik die vraag al heb beantwoord door te zeggen: we hebben niet zo'n groot contingent dat ik zomaar eventjes een team kan samenstellen, nog los van het feit dat we ook met allerlei diensten te maken hebben. Ik vind dat allemaal hele praktische argumenten. Waar het hierom gaat, is veel fundamenteler. Daarom is het best een ingewikkelde discussie. U merkt het aan de woorden die ik kies dat ik het zelf ook een worsteling vind. Er zitten wat praktische kanten aan waar ik moeilijkheden in zie en die moet ik benoemen. Maar er zitten ook principiële punten aan, waardoor ik zeg: "We zijn op pad. Zet me niet klem."

00:42:55

Voorzitter: Helder. Meneer Lo-A-Njoe.

00:42:56

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. Burgemeester gaf aan - en daarover zijn we het eens - dat meer diversiteit en een weerspiegeling van de samenleving binnen de politie - en waarschijnlijk binnen de BOA's - gewenst is. Die weerspiegeling is in steden anders dan op het platteland. Dat is hier zo en ook in het Verenigd Koninkrijk. Het is goed dat daar mensen speciaal voor zijn aangesteld, zoals Johan Van Renswoude, landelijke coördinator tegen discriminatie en racisme binnen de politie. Maar ook de landelijke coördinator, Rabin Baldewsingh, en Martin Sitalsing die al even langskwam. Dat zijn toch niet de minste mensen die op deze taak zitten, om samen met onze geüniformeerde handhavers een weerspiegeling te zijn van de samenleving. Zij komen alle drie tot de heldere uitspraak dat het gewenst is dat het

uniform wordt aangepast, zodat mensen die in hun kleding een levensbeschouwelijke uiting hebben, dat ook kunnen hebben. Hoe beoordeelt u deze uitspraken van mensen die speciaal zijn aangenomen om die diversiteit te laten toenemen?

00:44:11

Voorzitter: De burgemeester.

00:44:16

De heer Schuiling: Ik ben het met ze eens dat op het moment dat je aangeeft dat je aarzelingen hebt bij het kunnen uiten van je levensovertuiging bij je uniform, je dat met goede argumenten moet staven. Want als je dat niet doet - dat probeerde ik net in één van mijn eerste zinnen aan te geven - en alleen maar zegt: "Ik heb er geen zin", of: "Dit niet en dat wel", ben je willekeurig bezig en kom je in strijd met artikel één. In zoverre volg ik die uitspraken, maar ik volg ze niet meer dat daar de discussie zou ophouden omdat er een komma achter in die zin staat. En achter die komma komt: tenzij je wel goede argumenten hebt. Ik geef een aantal van wat praktische aard en een aantal van meer processuele aard. Is dit nu wat we moeten doen om jonge mensen in dat publieke ambt te krijgen?

00:45:16

Voorzitter: Dank u. Meneer Van Veen.

00:45:21

De heer Van Veen: Dank u wel. Het doet me deugd te horen dat u samen met meneer Sitalsing bezig bezig met plannen om ervoor te zorgen dat het politiekorps en de BOA's diverser worden. Is het mogelijk om daar als raad over geïnformeerd te worden? Kunnen we, afhankelijk van wat de plannen zijn, met elkaar daarover nog het debat voeren?

00:45:34

Voorzitter: De burgemeester.

00:45:34

De heer Schuiling: Ik heb één deze dagen dat gesprek. Ik gaf al aan dat we daar iemand voor hebben aangetrokken. We praten landelijk allemaal al wat langer over dit onderwerp, maar dan gaat het over de politie. Hier proberen we het te concretiseren. Eén van de eerste vragen in de gesprekken met Martin Sitalsing was: wat kunnen we nu nog meer doen? Ik ben zeker van plan om u daarover te informeren. Ik vind het echt iets van bij ons. We zijn de hele tijd bezig met: heb jij nog een invalshoek?

00:46:14

Voorzitter: Mevrouw Bosma, Partij voor de Dieren.

00:46:21

De heer Schuiling: Dankjewel. Ik ben ook blij te horen dat de gemeente al veel doet om de politie divers te krijgen. Maar is de burgemeester het niet met me eens dat dat enigszins los staat van de discussie die we hier vandaag hebben? Want ook al doen we veel - denk hierbij aan de nieuwe vorm van de eed - dan zijn we als we dit verbieden, niet inclusief. In die kledingvoorschriften zit een vorm van discriminatie. En dat is toch de manier om meer inclusiviteit te verkrijgen bij de BOA's.

00:46:35

Voorzitter: De burgemeester.

00:47:14

De heer Schuiling: Die vraag heb ik geprobeerd terug te leggen naar u. Ik begrijp waar het uit voortkomt. Dat deel ik ook, maar dan ga ik mezelf nu herhalen: is dit het ultieme middel om het doel van inclusiviteit en diversiteit te bereiken? Dat denk ik niet. Ik zie daar een paar nadelen in. Als we het alleen in Groningen, Amsterdam, Utrecht en Arnhem zouden doen, geeft mij een aarzeling waardoor ik zeg: "Laten we even die discussie blijven beïnvloeden."

00:47:51

Voorzitter: Mevrouw Bosma.

00:47:53

Mevrouw Bosma: Een verduidelijking: ik denk niet dat wij hebben gezegd dat dit het ultieme middel of doel is om die uniformen zo te krijgen. Ik denk dat de fundamentele vraag is: wat willen wij als werkgever dit verbieden of niet? Dat is waar het wat ons betreft heel erg over gaat.

00:48:13

Voorzitter: Burgemeester.

00:48:25

De heer Schuiling: Daarom leg ik zo'n zwaar accent op zij die in een rechtstreeks contact met een inwoner van dit land in een handhavende taak staan - dus rechters, iemand van het leger, politie, BOA's en misschien nog wel meer, maar even dit setje - maar niet als je op kantoor zit of een bodefunctie hebt. Dan is geen enkel probleem, maar de schijn dat je niet neutraal bent in soms heel gevaarlijke situaties, wil ik vermijden.

00:49:04

Voorzitter: Helder. Mevrouw Matz, ChristenUnie.

00:49:06

Mevrouw Matz: Bedankt. Ik doe het genuanceerde verhaal van de burgemeester waarschijnlijk geen recht, maar volgens mij komt het hierop neer: we weten niet of dit doeltreffend is. We weten ook niet wat dit met de veiligheid gaat doen. En bij twijfel, nu niet doen want er staat te veel op het spel. Die zorgen delen we. Het klopt dat we niet goed weten wat dit gaat doen met de veiligheid. Tegelijkertijd vragen wij ons af: is dat niet juist het probleem? Want als wij hier niet toe besluiten en als niemand dat doet, zijn er geen ontwikkelingen die ons hier meer over gaan leren. We zien het niet gebeuren dat de minister morgen religieuze uitingen gaat toestaan. Ergens zijn we bang dat we het over vijf jaar nog niet weten, en dat nu geen keuze maken wel betekent dat je een keuze maakt, omdat er dan nog steeds geen duidelijkheid is. Hoe denkt de burgemeester daarover?

00:50:20

De heer Schuiling: Daarom begon ik met: wat willen we ermee bereiken? Waar gaat het om? Wat is de kern van deze discussie? Ik constateer dat we op landelijk niveau al mensen aan het werk hebben om die instroom te vergroten. En dan denk ik dat er een aantal dingen vanzelf gaan gebeuren en je het voedt. Of dit de uitkomst zal zijn en we zeggen: "Je hebt een uniform met een hoofddoek, een keppeltje of wat

anders." Of dat je zegt: "Nee, we hebben een goede weerspiegeling." Ik zie die ontwikkeling, maar ik zie dat we daar nog wel even een paar benen hebben bij te trekken. Laten we in ieder geval ons hoeden voor iets waar onze medewerkers op dit moment nog niet om vragen en ik nog geen signalen heb, dat er mensen zijn die zeggen: "Maar dan ga ik dat werk helemaal niet doen." Dat willen we juist niet. Daar zijn nog andere dingen voor, laten we die ook aflopen.

00:51:34

Voorzitter: Ik denk dat we alle vragen zo langzamerhand wel gehad hebben. Meneer Lo-A-Njoe krijgt nog één kans. Zijn er nog meer liefhebbers? Mevrouw De Groot en mevrouw Bosma. Het is nu 21h07, we gaan wel proberen dit de laatste te laten zijn. Meneer Lo-A-Njoe, mevrouw De Groot en mevrouw Bosma. Meneer Lo-A-Njoe, ga uw gang.

00:51:59

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. Eén van onze meeste multiculturele wijken in Groningen zijn Paddepoel en Selwerd. Daar staat ook een moskee. Denkt de burgemeester dat als de mensen die naar de moskee gaan, in aanraking komen met de politie, - jongeren bijvoorbeeld - het gevoel hebben dat de politie neutraal is en dat de politie een weerspiegeling is van de samenleving waarin zij leven? Dat is de eerste vraag. De tweede is van een geheel andere orde. Ik snap wat de burgemeester zegt over het temporiseren, maar een belofte of een eed uitbreiden vind ik erg onzichtbaar op straat. Zouden we op elkaar kunnen komen door een pilot te starten op kleinere schaal in de wijken waar we meer diversiteit zien, zodat we recht doen aan die diversiteit in die wijk en dat de mensen zich daarin herkennen?

00:53:08

De heer Schuiling: Wat het eerste betreft, dat laat ik altijd lopen via het objectieve criterium: is iemand geschikt om in deze omstandigheid, deze wijk en deze omgeving - met alle kleuren die je er hebt - dit werk te doen? Soms kom je erachter dat dat niet het geval is om allerlei redenen, en dat er aansluiting mist. Dat kan. En soms blijkt iemand in een andere wijk voortreffelijk te functioneren. Dat is dus het objectieve criterium van geschiktheid en dat doet verder niets af aan de professionaliteit van iemand, als blijkt dat hij in een andere omgeving fantastisch opereert. Daar hebben we ook meerdere voorbeelden van. Het andere punt van een pilot, vind ik een vraag waarbij ik oproep om even wat ruimte voor onszelf te creëren: zouden we dit kunnen proberen? U begrijpt dat ik dit idealiter wil afstemmen met de negen collega's - omdat de BOA's breed inzetbaar - en de politieorganisatie: hoe kijken zij daar tegenaan? Dat heeft pro's en contra's. Daarom zei ik net als slotwoord: geef me even wat ruimte om een paar dingen te bekijken. Ik koppel dat steeds actief terug.

00:54:57

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

00:54:57

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. U vroeg net: wat is de kern van het verhaal en de discussie? Voor ons is de kern dat wij vinden dat iedereen die er geschikt voor is, BOA moet kunnen worden. U schetst het heel genuanceerd en geeft argumenten. Maar kunt u zich voorstellen dat dit voor mijn gevoel alsnog wringt met artikel één omdat wij nu niet iedereen de vrijheid geven om BOA te kunnen worden? Eerder in uw beantwoording had u het over: waar houdt het dan op? En dat het dan

een glijdende schaal is. De heer Van Hoorn heeft het er ook al over gehad. Er zijn een hele hoop dingen waarop je je kan baseren of je iemand wel of niet naar een bepaalde situatie stuurt als er gevaar dreigt voor die persoon. Dat kan ook gebaseerd zijn op uiterlijke kenmerken van zo'n persoon.

00:56:27

De heer Van der Laan: Voorzitter, dit is een woordvoering en geen vraag.

00:56:27

Mevrouw De Groot: Ik probeerde het net zo genuanceerd in te kleden als de burgemeester.

00:56:27

Voorzitter: U heeft één vraag gesteld over het mogelijk in strijd zijn met artikel één. En de tweede vraag?

00:56:27

Mevrouw De Groot: Daar heb ik meer woorden voor nodig, dus laat maar.

00:56:53

Voorzitter: De eerste vraag: vindt u het niet in strijd met artikel één van de grondwet, door het zo te benaderen? Ik heb net gezegd dat mevrouw Bosma de laatste is. Die gelegenheid krijgt ze nog. Ik ga dit niet op het laatste moment afknippen, daar ben ik tegen. U had ook een inleiding bij uw vraag. De burgemeester.

00:57:29

De heer Schuiling: Nee, want artikel één staat op zich niet ter discussie. Het gaat om de vraag of we het zo doen in dit land dat iedereen gelijk benoembaar is in een openbaar ambt. Daarop is het antwoord: ja. Als dat niet zo is, hebben we discriminatie en dat mag niet. Iets anders is: en gebeurt het ook op dat niveau? Doen we het daadwerkelijk? Zou dit helpen? Daar heb ik in mijn betoog een paar grote vraagtekens bij geplaatst.

00:57:57

Voorzitter: Tot slot, mevrouw Bosma.

00:57:57

Mevrouw Bosma: Dank u wel. Ik zal het heel kort houden. Ik kom erin de beantwoording toch nog niet helemaal uit. We hebben in de memo gelezen dat het Europees Hof stelt dat het verbod niet verder mag gaan dan strikt noodzakelijk. Vindt het college het dan hier strikt noodzakelijk om het dragen van een hoofddoek bij de BOA te verbieden?

00:58:32

De heer Schuiling: Een aantal van de elementen van de discussie die nu worden opgebracht en vorige week aan de orde werden gesteld, hebben erin geresulteerd dat in dit land voor een aantal posten een uniform wordt gedragen. Dat heeft een bepaalde betekenis. Daarvan afwijken heeft een aantal risico's en die zijn de afgelopen 40 minuten langsgelopen. Toch zien we aan de andere kant een samenleving die aan het ontwikkelen is, waarin we iets mee moeten. Die discussie hebben we nog niet beslecht. Hoe ik erin sta, dat heeft u gehoord. Ik vraag ruimte om daar verder in te acteren, maar ik heb net gezegd: "Zet me niet klem, want dan kan ik niks meer."

00:59:38

Voorzitter: Ik denk dat de argumenten, de overwegingen, de twijfels en de worstelingen bij een ieder hier nu duidelijk zijn geworden. Dat betekent dat we nu even moeten concluderen richting de raadsvergadering. De indienende partijen hebben zich voorgenomen om de motie in te dienen. Is dat veranderd naar aanleiding van dit gesprek en het debat met elkaar?

01:00:12

Mevrouw Bosma: Nee, we zullen de motie nog steeds in stemming brengen.

01:00:14

Voorzitter: Dan moeten we die doorgeleiden naar de agenda van zes maart. Dan dank ik u allemaal voor dit principiële en goed debat en wens ik u een fijne avond verder.